Dosarul nr. 4r-853/25 Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)
4-24140736-02-4r-10032025 Judecător Elena UNGUREANU

D E C I Z I E
în numele Legii

18 februarie 2026 **mun. Chișinău**

COLEGIUL PENAL AL CURŢII DE APEL CENTRU
Având în componența sa:
Președintele ședinței: Eugeniu BEȘELEA
Judecători: Ion BULHAC și Vitalie BUDECI

a examinat în ordine de recurs, fără prezența părților, recursul declarat de agentul constatator Mihaela BURDUJA, împotriva Hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 4-3004/2024 din 10 februarie 2025, în cauza contravențională intentată prin Procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 707609 din 02.12.2024, adoptate în privința lui **IVANOV Alexandr** în temeiul art.335 Cod contravențional.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:
în procedura instanței de fond, din 10.12.2024 până la 10.02.2025;
în Curtea de Apel Centru, din 10.03.2025 până la 18.02.2026.
Procedura de notificare a părților a fost executată.

Verificând legalitatea Hotărârii atacate, pe baza materialelor din dosar, în contextul motivelor invocate de recurent, Colegiul penal al Curții de Apel Centru,

A C O N S T A T A T :

1. Potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție nr.MAI06 707609 din 02.12.2024, agentul constatator al IP Centru, mun. Chișinău, BURDUJA Mihaela a reținut în sarcina lui IVANOV Alexandr săvârșirea faptei în următoarele circumstanțe: „la data de 23.07.2024, ora 12:43 min., mun. Chișinău, str.*****, -al Regulamentului Circulației Rutiere ce se sancționează în conformitate cu prevederile art. Samavolnicia al Codului Contravențional. Cauzând paguba comisă cu mijlocul de transport de tip marca/model n/î. ignorând prevederile Codului Contravențional- prin ce a comis o contravenție, prevăzută de art.335 Cod contravențional al Republicii Moldova”.

Acțiunile făptuitorului au fost încadrate în baza art.335 Cod contravențional, iar cauza a fost expediat Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) pentru examinare după competență.

2. *Prin Hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 4-3004/2024 din 10 februarie 2025,* a fost declarat nul procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr.MAI06 707609 din 02.12.2024, încheiat de către agentul constatator al IP Centru, mun. Chișinău,

BURDUJA Mihaela, în privința lui IVANOV Alexandr, în baza art.335 Cod contravențional, cu încetarea procesului contravențional din motivul nulității.

3. *Nefiind de acord cu Hotărârea instanței de fond, agentul constatator Mihaela BURDUJA a declarat recurs în termenul legal, prin care solicită admiterea recursului, casarea Hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 4-3004/2024 din 10 februarie 2025 prin care să fie dispusă, rejudecarea cauzei în instanța de fond în alt complet de judecată.*

În motivarea recursului agentul constatator a menționat că, instanța de judecată a examinat cauza superficial şi unilateral fără a da o apreciere obiectivă probelor din dosar si anume: nu a stabilit şi nu a luat în considerație toate circumstanțele cauzei, nu a analizat şi cercetat toate probele pro și contra care indică la persoana celui vinovat, mai mult nu a verificat corectitudinea declarațiilor contravenientului, şi a agentului constatator care sunt contradictorii. Din interpretarea art. 6 al CEDO, pronunțarea de către instanțele de judecată a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil şi acesta presupune obligația instanței de judecată de a se expune în hotărârile emise asupra tuturor cerințelor pricinii, precum şi asupra argumentelor invocate de către intimat întru admiterea sau respingerea acestora (cauza Garcia Ruiz,26). În sensul art. 6 alin. (1) al Convenției, instanțele de judecată, trebuie, să indice cu suficientă claritate motivele pe care-şi întemeiază hotărârile, iar având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale să precizeze noțiunile, ce implică o apreciere a faptelor. De asemenea noțiunea de proces echitabil impune ca instanțele de judecată să nu-şi motiveze doar sumar hotărârea, ci să examineze efectiv problemele esențiale care-i sunt supuse aprecierii.

Potrivit art.442 alin.(1) Cod contravențional, procesul - verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită și se identifică făptuitorul. Sub aspectul dat, se, relevă că instanța de fond a preluat contestația contravenientului însă fără a face o cercetare şi analiză a probelor, fără a aprecia fiecare probă din punct de vedere al pertinenței, concludenții, utilității şi veridicității ei, fără a aprecia toate probele în ansamblu - din punct de vedere al colaborării lor, în mod necondiționat, fără a le aprecia şi a le da o motivare clară şi suficientă în acest sens. Sintetizând legalitatea şi temeinicia hotărârii primei instanțe, sugerează Colegiului Penal să constate că deși prima instanță își întemeiază concluzia și aprecierea circumstanțelor de fapt a cauzei prin prisma normelor legale care statuează că, autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională are obligația de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă, a circumstanțelor cauzei, de a evidenția atât circumstanțele care dovedesc vinovăția persoanei, cît şi cele care dezvinovățesc persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, precum şi circumstanțele atenuate sau agravante, instanța emite o hotărâre care nu este clară şi temeinică, fiind contrară circumstanțelor cauzei şi normelor legale ce guvernează speța dedusă judecății. Or, deși instanța de fond prin hotărârea emisă motivează că există faptul contravenției, dar nu e demonstrată survenirea consecințelor prejudiciabile, iar pe de altă admite contestația depusă de cet. IVANOV Alexandr împotriva deciziei, seria/nr. MAI06 707609 din 02.12.2024, astfel emițând o hotărâre contradictorie.

În acest context, relevă că instanța urma să dea apreciere speței prin probatoriul prin raportare la hotărârea Curții Constituționale asupra prevederilor art.443 si 445 Cod

contravențional. Mai mult decât atât, instanța de judecată urmează să stabilească dacă există temeiuri de nulitate absolute. Instanța urmează să stabilească dacă din contextual exprimării este vorba de opinii sau de fapte confirmate sau infirmate. De asemenea, în hotărârea instanței nu s-a făcut o analiză multilaterală și coerentă a tuturor probelor, legătura între ele, nefiind motivată concluzia instanței în ce privește acceptarea unor probe şi, respectiv de ce le respinge pe altele. Aceste fapte constituie o încălcare a prevederilor art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului: „Convenția impune obligația oricărei instanțe de a indica suficient de clar motivele pe care s-a sprijinit.

Față de cele menționate mai sus și constatând că motivele invocate în cererea de recurs sunt întemeiate, recursul declarat, urmează a fi admis, casată hotărârea şi remisă cauza spre examinare în fond în aceiași instanță de judecată.

4. ***Procedura de notificare a părților a fost executată.***

În conformitate cu art.3 alin.(1) Cod de procedură penală, în desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul urmăririi penale sau al judecării cauzei în instanța judecătorească.

În conform art.471 alin.(1) Cod contravențional, recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților.

La judecarea recursului, Colegiul Penal reieșind din modificările operate prin Legea nr.245 din 31.07.2023 „pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional", în vigoare din 22.08.2023), în temeiul art.447 alin.(1), (2) Cod de procedură penală (în redacția Legii nr.245 din 31.07.2023 „pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional", în vigoare din 22.08.2023), Colegiul Penal a dispus examinarea cauzei penale în ordine de recurs, în lipsa părților, fiindu-le comunicat acestora despre data, ora și locul examinării cauzei penale și cu acordarea dreptului depunerii referinței.

Fiind notificate de către instanța de recurs părțile la proces, în conformitate cu art.471 alin.(2) Cod contravențional, agentul constatator, și contravenientul au fost înștiințați legal despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună prin intermediul Secției monitorizare și relații publice a Curții de Apel Centru, referințe, completări la cererea de recurs, sau alte cereri/demersuri, însă acestea trebuie să parvină la instanța de recurs, cu cel puțin 1 (una) zile înainte de data ședinței de judecată. Deci, cauza contravențională se va examina în lipsa părților în procedură scrisă.

5. *Deliberând asupra motivelor invocate în recurs, verificând legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate, pe baza probelor administrate și cercetate de prima instanță, Colegiul penal ajunge la concluzia de a respinge ca fiind nefondat recursul declarat de agentul constatator Mihaela BURDUJA, împotriva Hotărârii Judecătoriei Chişinău (sediul Buiucani) nr. 4-3004/2024 din 10 februarie 2025, din considerentele ce succed.*

6. În conformitate cu prevederile art.473 alin.(1) pct.1) lit.c) Cod contravențional, după examinarea recursului, instanța de recurs *respinge recursul și menține hotărârea atacată, dacă recursul este nefondat.*

Instanța de recurs relevă că, domeniul contravențional a fost asimilat „acuzațiilor în materie penală”, în înțelesul european autonom al art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Analizând situația de fapt a cauzelor *Ziliberberg contra Moldovei, hotărâre din 01.02.2005, §35 şi Anghel contra României, hotărâre din 04.10.2007, §52*, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că în aceste spețe predomină elementele care sugerează că a fost vorba de acuzații penale. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice materiei penale, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de art.6 §2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

În corespundere cu prevederile art.7 Cod contravențional, *persoana poate fi sancționată numai pentru contravenția în a cărei privință este dovedită vinovăția sa, cu respectarea nomelor prezentului cod*. Conform prevederilor art.8 alin.(2) Cod contravențional, *este supusă răspunderii contravenționale numai persoana care a săvârşit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională*. În temeiul prevederilor art.10 Cod contravențional, *constituie contravenție fapta - acțiunea sau inacțiunea - ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decât infracțiunea, săvârșita cu vinovăție, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod şi este pasibilă de sancțiune contravențională*.

În temeiul art.375 alin.(1) Cod contravențional, *persoana acuzată de săvârșirea unei contravenții se consideră nevinovată atâta timp cât vinovăția sa nu este dovedită în modul prevăzut de prezentul cod.*

În corespundere cu prevederile art.440 alin.(1) Cod contravențional, *constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.*

Conform prevederilor art.442 alin.(1) Cod contravențional, *procesul-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.*

Astfel, calificarea faptei constituie stabilirea caracterului acesteia, încadrarea în textul de lege care o prevede şi o sancționează şi determinarea în fapta comisă, a condițiilor cerute de norma de incriminare pentru existenta acestei fapte.

Este de menționat că, la judecarea cauzei instanța de fond a ținut cont de cerințele art.458 Cod contravențional, care prevede că, la examinarea cauzei contravenționale instanța de judecată este obligată să determine caracterul veridic al contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția persoanei precum și alte circumstanțe ce au importanță la examinarea cauzei, adică să examineze cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv cu respectarea dreptului la un proces echitabil și la apărare.

7. În fapt, potrivit materialelor cauzei Colegiul penal reține că, prin Procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 707609 din 02.12.2024, agentul constatator al IP

Centru, mun. Chișinău, BURDUJA Mihaela a reținut în sarcina lui IVANOV Alexandr săvârșirea faptei în următoarele circumstanțe: „la data de 23.07.2024, ora 12:43 min.,mun. Chișinău, str.*****, -al Regulamentului Circulației Rutiere ce se sancționează în conformitate cu prevederile art. Samavolnicia al Codului Contravențional. Cauzând paguba comisă cu mijlocul de transport de tip marca/model n/î. ignorând prevederile Codului Contravențional- prin ce a comis o contravenție, prevăzută de art.335 Cod contravențional al Republicii Moldova".

Astfel, acțiunile cet. IVANOV Alexandr au fost încadrate potrivit prevederilor art.335 Cod contravențional, după indicii calificativi: „*samavolnicia, adică exercitarea în mod arbitrar a unui drept efectiv sau presupus prin încălcarea ordinii stabilite de legislație, dacă fapta nu constituie infracțiune.*

Prin Hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 4-3004/2024 din 10 februarie 2025, a fost declarat nul procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr.MAI06 707609 din 02.12.2024, încheiat de către agentul constatator al IP Centru, mun. Chișinău, BURDUJA Mihaela, în privința lui IVANOV Alexandr, în baza art.335 Cod contravențional, cu încetarea procesului contravențional din motivul nulității.

Reieșind din normele vizate, dar și analizând circumstanțele cauzei contravenționale, Colegiul Penal remarcă faptul că soluția instanței de fond privind nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 707609 din 02.12.2024, cu încetarea procesului contravențional, este una corectă și legală.

8. Verificând legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe, Colegiul Penal conchide, că recurentul nu a prezentat instanței de recurs careva argumente și probe prin care s-ar dovedi netemeinicia și ilegalitatea soluției adoptate de prima instanță, din care considerente va respinge ca nefondat recursul declarat în prezenta cauză, cu menținerea hotărârii primei instanțe.

Așadar, Colegiul relevă că, pentru respectarea garanțiilor procedurale specifice în materie penală în ceea ce privește dreptul la un proces echitabil, printre care şi prezumția de nevinovăție, prevăzută de art.6 § 2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, instanța de judecată verifică legalitatea şi temeinicia procesului verbal cu privire la contravenție şi sancțiunea aplicată.

Cu referire la legalitatea procesului-verbal cu privire la contravenție, analizând cuprinsul acestuia prin raportare la cerințele prevăzute de lege sub sancțiunea nulității absolute, Colegiul penal constată că dispozițiile legale în materie nu au fost respectate. Astfel, procesul-verbal nu cuprinde toate mențiunile prevăzute de art.443 și art.445 Cod contravențional.

Consecvent la cele expuse instanța de recurs statuează că conform art.443 alin.(1) Cod contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenție va cuprinde data (ziua, luna, anul) şi locul încheierii; calitatea, numele şi prenumele agentului constatator, denumirea autorității pe care o reprezintă; numele, prenumele, domiciliul, ocupația contravenientului, datele din buletinul lui de identitate, iar în cazul persoanei juridice, denumirea, sediul, codul ei fiscal, datele persoanei fizice care o reprezintă; *fapta contravențională, locul şi timpul săvârşirii ei, circumstanțele cauzei care au importanță pentru stabilirea faptelor şi consecințelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenție; încadrarea juridică a*

faptei, norma materială contravențională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenției; aducerea la cunoștința contravenientului şi a victimei a drepturilor şi obligațiilor lor prevăzute la art.384 şi 387; obiecțiile şi probele pe care contravenientul le aduce în apărarea sa, precum şi obiecțiile şi probele victimei.

Legea prevede redactarea procesului-verbal cu privire la contravenție cu respectarea tuturor prescripțiilor legale de fond şi de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice pentru care a fost întocmit. În acest context, respectarea exigențelor legale prevăzute de art.443 Cod contravențional este obligatorie pentru agentul constatator la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție, prin prisma art.445 Cod contravențional.

Legiuitorul la art.445 alin.(1) Cod contravențional a legiferat în mod expres consecința nulității absolute, care intervine în mod imperativ, prin efectul legii, şi care urmează a fi aplicată de instanța de judecată, în cazul neconsemnării în procesul verbal cu privire la contravenție a mențiunilor privind numele, prenumele şi funcția agentului constatator, numele, prenumele, data (ziua, luna, anul) întocmirii procesului verbal, seria şi numărul actului de identitate şi numărul de identificare personal (IDNP) sau datele de identificare din buletinul de identitate provizoriu ale făptuitorului care renunță la numărul de identificare personal şi la evidența automatizată în Registrul de stat al populației, iar în cazul persoanei juridice – lipsa denumirii şi a sediului acesteia, *a circumstanțelor comiterii şi încadrării juridice a faptei contravenționale săvârşite şi a datei comiterii acesteia*, a semnăturii agentului constatator sau a martorului asistent, în cazul refuzului contravenientului de a semna.

9. Colegiul relevă că, din analiza procesului-verbal cu privire la contravenție depus la dosarul cauzei se poate observa că acesta nu corespunde cerințelor legale imperative descrise în art.443 Cod contravențional. Astfel, din conținutul procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 707609 din 02.12.2024 se constată lipsa următoarelor mențiuni esențiale: *fapta contravențională, locul şi timpul săvârşirii ei, circumstanțele cauzei care au importanță pentru stabilirea faptelor şi consecințelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenție; încadrarea juridică a faptei, norma materială contravențională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenției*.

Obligația imperativă cu privire la indicarea în procesul-verbal cu privire la contravenție a încadrării juridice a faptei derivă şi din prevederile art.443 alin.(1) lit.d) şi e) Cod contravențional potrivită căruia procesul verbal cu privire la contravenție ***va cuprinde fapta contravențională, locul şi timpul săvârşirii ei, circumstanțele cauzei care au importanță pentru stabilirea faptelor şi consecințelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenție; încadrarea juridică a faptei, norma materială contravențională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenției.***

În acest context, Colegiul constată că învinuirea formulată de agentul constatator nu este una concretă, iar cerințele legale menționate mai sus nu au fost respectate de către agentul constatator BURDUJA Mihaela, în actul de învinuire nefiind indicată încadrarea juridică a faptei contravenționale. La rubrica nr. 6 – „fapta contravențională", agentul constatator nu a a realizat o descriere concretă a contravenției, cu specificarea faptei (acțiunii

sau a inacțiunii) autorului și a tuturor circumstanțelor de natură a-i conferi faptei acest caracter.

Instanța de recurs, analizând actele dosarului și argumentele invocate, constată că procesul-verbal privind contravenția întocmit pe numele cet. IVANOV Alexandr nu respectă cerințele imperative prevăzute de art.443 alin.(1) lit.d) și e) Cod contravențional, în sensul că agentul constatator a omis să indice fapta contravențională, lipsind astfel elementul esențial care permite calificarea juridică a faptei, respectiv identificarea clară și precisă a dispoziției legale încălcate. Această omisiune afectează în mod grav dreptul la apărare al persoanei vizate, întrucât o acuzație trebuie să fie clară, precisă și fundamentată legal, astfel încât contravenientul să poată înțelege natura acuzației și să-și poată formula apărările corespunzătoare.

Astfel, Colegiul constată că încălcările menționate nu au fost înlăturate de către agentul constatator la examinarea cauzei contravenționale şi respectiv acesta fiind nul nu poate fi pus la baza constatării vinovăției lui IVANOV Alexandr.

Cu titlu preliminar, se impun a fi făcute câteva considerații referitoare la natura juridică a procesului-verbal cu privire la contravenție, precum și la forma acestuia. Procesul-verbal de contravenție materializează o manifestare de voință cu caracter unilateral a unei autorități publice (prin intermediul persoanelor care au calitatea de agenți constatatori) și reprezintă un act unilateral cu caracter individual, emis în baza puterii publice, cu scopul de a produce efecte juridice. Procesul-verbal cu privire la contravenție reprezintă un act probator al unei contravenții și trebuie să conțină mențiunile prevăzute de art.443 și art.445 Cod contravențional.

Exigențele prevăzute în articolele citate sunt imperative, întrucât rațiunea instituirii lor a rezidat în conferirea competențelor instanței pentru cercetarea legalității actului constatator prin stabilirea faptelor materiale și verificarea încadrării juridice pe care acestea au primit-o și justețea sancțiunii aplicate. De asemenea, caracterul efectiv al prezumției de nevinovăție impune obligația instituirii unor garanții legale și de ordin practic, cum ar fi descrierea circumstanțelor comiterii faptei contravenționale săvârșite.

În considerarea aspectelor expuse anterior, Colegiul penal subliniază că neconsemnarea, indiferent dacă este una efectivă, prin omiterea propriu-zisă a unor date obligatorii, sau una veridică, prin înscrierea unor informații incomplete ori inexacte privind elementele prevăzute la art.443 Cod contravențional, constituie o viciere esențială a procesului-verbal de contravenție. Această viciere afectează fundamental fondul cauzei, respectiv posibilitatea stabilirii exacte a circumstanțelor faptelor contravenționale și a identității făptuitorului, elemente indispensabile pentru garantarea unui proces echitabil.

În contextul principiului legalității și al protecției drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanei sancționate, orice interpretare a normelor procedurale cu un caracter extensiv-defavorabil, ce ar conduce la diminuarea garanțiilor procesuale sau la prejudicierea persoanei contraveniente, este expres interzisă, conform dispozițiilor art.5 Cod contravențional și principiilor generale ale dreptului penal și procesual penal consacrate atât în jurisprudența națională, cât și în cea internațională.

Astfel, instanța de recurs reține faptul că procesul-verbal în cauză a fost întocmit cu încălcarea imperativă a art.443 alin.(1) lit.d) și e) Cod contravențional, întrucât agentul

constatator a omis să realizeze o descriere concretă a contravenției, cu specificarea faptei (acțiunii sau a inacțiunii) autorului și a tuturor circumstanțelor de natură a-i conferi faptei acest caracter contravențional. Iar reținerea generică, abstractă și lipsită de fundament juridic a unei presupuse fapte – și anume, că la data de 23.07.2024, ora 12:43 min.,mun. Chișinău, str.*****, -al Regulamentului Circulației Rutiere ce se sancționează în conformitate cu prevederile art. Samavolnicia al Codului Contravențional. Cauzând paguba comisă cu mijlocul de transport de tip marca/model n/î. ignorând prevederile Codului Contravențional- prin ce a comis o contravenție, prevăzută de art.335 Cod contravențional al Republicii Moldova– nu este suficientă pentru a întruni exigențele legale privind actele contravenționale.

Aceste omisiuni viciază în mod fundamental procesul-verbal, care reprezintă actul esențial de constatare a contravenției, astfel afectând dreptul la apărare și principiul contradicției, precum și buna desfășurare a procedurii contravenționale. Prin urmare, nulitatea procesului-verbal este de natură absolută și atrage consecința anulării acestuia, neputând fi înlăturată sau suplinită prin acte ulterioare ale instanței.

Astfel această soluție este în concordanță cu practica constantă a instanțelor, precum și cu doctrina juridică care subliniază importanța respectării rigorilor procedurale în materia contravențională, având în vedere caracterul sancțiunilor aplicate și impactul acestora asupra persoanelor sancționate.

Colegiul relevă că, dispozițiile Codului contravențional nu prevăd posibilitatea completării mențiunilor procesului-verbal de contravenție în faza judecării contestației. Mai mult, datele prezentate în fața instanței nu au fost supuse dezbaterii la momentul încheierii procesului-verbal, fapt care presupune din start încălcarea principiului contradictorialității.

Instanța de recurs, examinând aspectele relevate menționează, că procesul-verbal nu corespunde exigențelor art.443 Cod contravențional, agentul constatator admițând omisiuni care atrag conform art.445 Cod contravențional, nulitatea procesului verbal cu privire la contravenție. Încălcările menționate nu au fost înlăturate de către agentul constatator la examinarea cauzei contravenționale şi respectiv acesta fiind nul nu poate fi pus la baza constatării vinovăției lui IVANOV Alexandr.

10. Prin urmare, Colegiul penal conchide că la constatarea faptei, agentul constatator a încălcat prevederile art.443 Cod contravenționale, şi în atare situație, omisiunile depistate în procesul-verbal cu privire la contravenție manifestate prin neconsemnarea datelor şi faptelor indicate în art.443 Cod contravențional, determină, de rând cu încălcările constatate mai sus, nulitatea actelor procesuale întocmite în cazul dat şi încetarea procesului contravențional pornit în privința făptuitorului.

Concluzionând, instanța de recurs relevă că procesul-verbal contestat este lovit de nulitate, care poate fi invocată și din oficiu, or, legea contravențională prevede redactarea procesului-verbal cu privire la contravenție într-o anumită forma „*ad validitatem”,* cu respectarea tuturor prescripțiilor legale de fond şi de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmit. În acest context, respectarea exigențelor legale prevăzute la art.443 Cod contravențional sunt impuse agentului constatator la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție prin prisma art.445 Cod contravențional.

Prin prisma prevederilor ce guvernează speța dedusă judecății, instanța de recurs reiterează că, scopul legii contravenționale constă în apărarea drepturilor şi libertăților legitime ale persoanei, apărarea proprietății, ordinii publice, a altor valori ocrotite de lege, în soluționarea cauzelor contravenționale, precum şi în prevenirea săvârșirii de noi contravenții. Concomitent, instanța de recurs reține că procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare se bucură de prezumția de legalitate, prezumție care, la rândul său, se bazează pe prezumția de autenticitate şi de veridicitate, până în momentul în care această prezumție nu este răsturnată categoric.

În susținerea poziției sale, instanța de recurs elucidează că, procesul-verbal de constatare și sancționare nu poate face dovada deplină, prin el însuși, a existenței faptei, a autorului acesteia și a vinovăției, acest proces-verbal, fiind doar actul prin care o persoană este acuzată de săvârșirea contravenției. Or, este esențial faptul că, prezumția de veridicitate a faptelor constatate de agent și consemnate în procesul-verbal nu are caracter absolut, mai ales în cazul în care din probele administrate de „acuzare" instanța nu poate fi convinsă de vinovăția „acuzatului", dincolo de îndoiala rezonabilă, cu atât mai mult în conjunctura în care, așa cum a fost stabilit în cauza pendinte, la materialele cauzei nu a fost anexată de către agentul constatator nici o probă întru confirmarea învinuirii aduse cet. IVANOV Alexandr.

În conformitate cu jurisprudența relevantă a Curții Europene a Drepturilor Omului, instanțele de judecată sunt obligate să demonstreze vinovăția inculpatului prin adoptarea unor soluții motivate. Lipsa motivelor reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil, în cazul în care instanțele judecătorești naționale se abțin de a da un răspuns special și explicit la cele mai importante întrebări, fără a-i oferi părții care le-a formulat posibilitatea de a ști dacă o anumită susținere a fost neglijată sau respinsă, acest fapt va fi considerat o încălcare a dreptului la un proces echitabil *(Ruiz Torija contra Spaniei, 09.12.1994, §29; Papon contra Franței (nr.2), dec., 15.12.2001; Boldea contra României, 15.02.2007, §30).*

11. Cu referire la situația analizată supra, în cadrul examinării recursului, Colegiul a fost în imposibilitate de a stabili elementele de bază în această cauză, care ar proba vinovăția lui IVANOV Alexandr, în conjunctura în care, agentul constatator nu a stabilit circumstanțele comiterii faptei contravenționale, circumstanțe în care se remarcă lipsa dovezilor veridicității situației de fapt, reținute în procesul-verbal cu privire la contravenție contestat, astfel încât în favoarea persoanei acuzate acționează principiul *in dubio pro reo.*

În final, Colegiul alăturat instanței de judecată conchide că este necesară şi oportună doar decalarea nulității absolute a procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 707609 din 02.12.2024, cu încetarea procesului contravențional, deoarece procesul-verbal contestat nu întrunește condițiile specificate de art.445 Cod contravențional și duce la nulitatea absolută a acestuia.

12. Cu titlu de precizare instanța de recurs notează că nu poate purcede la examinarea probelor administrate de agentul constatator într-o cauză contravențională în care s-a constatat că procesul-verbal este lovit de nulitate absolută, întrucât un astfel de act procedural, întocmit cu încălcarea condițiilor esențiale de formă și/sau fond, nu produce efecte juridice. Potrivit art.443 Cod contravențional, procesul-verbal de constatare a contravenției trebuie să respecte anumite cerințe imperative, menite să asigure legalitatea,

transparența și dreptul la apărare al persoanei vizate. Nerespectarea acestor cerințe atrage nulitatea absolută a actului, în conformitate cu prevederile art.445 alin.(1) din același cod.

Într-o asemenea situație, instanța nu poate da eficiență juridică unui act procedural viciat, iar orice probă administrată în baza acestuia devine, în mod automat, lipsită de forță probantă. Examinarea în continuare a fondului cauzei ar echivala cu o validare indirectă a unui act nul, ceea ce ar contraveni principiilor fundamentale ale procesului contravențional, în special principiului legalității și celui al echității procedurii.

Mai mult, nulitatea absolută intervine independent de existența sau inexistența unei fapte contravenționale propriu-zise, iar rolul instanței, odată constatată această nulitate, nu este de a analiza oportunitatea ori veridicitatea probelor, ci de a restabili legalitatea procedurii. În lipsa unui act de constatare valabil, instanța nu poate fundamenta o soluție pe probe obținute în afara cadrului legal sau prin încălcarea drepturilor procesuale ale contravenientului. Așadar, examinarea materialului probator într-un asemenea context ar fi nu doar nelegală, dar și lipsită de finalitate juridică.

13. Se apreciază că instanța de fond a dat o apreciere corectă probelor, a ținut cont de cerințele art.457-458 Cod contravențional, care prevăd examinarea cauzei contravenționale sub toate aspectele, complet și obiectiv, clarificând circumstanțele ce au importanță pentru soluționarea justă a cauzei. Conform prevederilor art.470 Cod contravențional, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute la art.466 Cod contravențional, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Nici un motiv din cele indicate în dispoziția normei cuprinse la art.467-468 Cod contravențional nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorilor de drept și care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate.

Din lecturarea textului hotărârii adoptate și pronunțate asupra vinovăției făptuitorului pe faptul comiterii contravenției prevăzute de art.335 Cod contravențional, nu se reliefează împrejurarea că prima instanță a adus atingere art.6 CEDO, prin prisma motivării hotărârii judecătorești, or hotărârea cuprinde, circumstanțele constatate, probele pe care se întemeiază concluzia, norma contravențională în baza căreia este adoptată soluția, fiind dată în conformitate cu prevederile articolului 462 Cod contravențional.

Astfel, Colegiul Penal menționează că careva încălcări, sau abateri de la norma de drept, la emiterea încheierii, instanța de fond nu a admis, temeiurile invocate de recurent, neavând suport de fapt și de drept, or, nu era posibilă descoperirea și ridicarea probelor prin intermediul unei alte măsuri. Prin urmare, Colegiul consideră că instanța de fond a pronunțat o hotărâre legală, întemeiată și motivată, iar în situația în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care infirmă/afirmă acuzația, permițând părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de apel poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță *(Hotărârea CEDO Garcia Ruiz versus Spania).*

Colegiul penal reiterează că, argumentele aduse de către agentul constatator în susținerea cererii de recurs sunt declarative și neconfirmate prin probe pertinente care din punct de vedere al utilității nu coroborează între ele.

Instanța de recurs subliniază că, recursul înaintat nu conține nici unul din temeiurile prevăzute de art.466 Cod contravențional pentru atacarea hotărârilor cu recurs, pentru a se

repara erorile de drept, fiind indicat dezacordul cu hotărârea contestată fără a fi invocate careva argumente plauzibile, fapt ce constituie temei de respingere a recursului ca fiind nefondat, or, conform art.470 alin.(3) Cod contravențional, instanța de recurs judecă recursul în limitele temeiurilor pentru recurs, având dreptul, în afara temeiurilor invocate și cererilor formulate de recurent, să examineze și alte temeiuri fără a agrava situația contravenientului, circumstanțe care la caz nu se regăsesc.

Față de lucrul judecat de primă instanță, Colegiul Penal constată o motivare amplă și temeinică a încheierii pronunțate cu privire la circumstanțele concludente în raport cu cerințele formulate, astfel fiind în corespundere cu exigențele articolului 6 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale. Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului argumentelor primei instanțe. În cazul în care instanța de fond și-a motivat soluția luată, arătând în mod concret la împrejurările care fundamentează concluziile sale, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, prima instanță a dat o apreciere corectă probelor administrate și a adoptat o hotărâre întemeiată, iar cererea de recurs este neîntemeiată, Colegiul penal ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de agentul constatator Mihaela BURDUJA și a menține Hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 4-3004/2024 din 10 februarie 2025, fără modificări.

14. Conducându-se de prevederile art.473 alin.(1) pct.1) lit.c), 474 Cod contravențional al Republicii Moldova, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru, -

D E C I D E :

Se respinge ca nefondat recursul declarat de agentul constatator Mihaela BURDUJA, împotriva Hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 4-3004/2024 din 10 februarie 2025, în cauza contravențională intentată prin Procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 707609 din 02.12.2024, adoptate în privința lui **IVANOV Alexandr** în temeiul art.335 Cod contravențional, şi se menține fără modificări Hotărârea atacată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul **Eugeniu BEȘELEA**

Judecătorii **Ion BULHAC**

Vitalie BUDECI